

.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ :ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ

Taraflar arasında görülen itirazın iptali davasının yapılan muhakemesi sonunda mahalli mahkemece verilen hüküm davalı tarafından temyiz edilmiştir.

Y A R G I T A Y K A R A R I

Temyiz isteminin süresi içinde olduğu anlaşıldıktan sonra dosyadaki bütün kağıtlar okunup gereği düşünüldü.

Davacı vekili dava dilekçesi ile; müvekkilinin yurt dışında çalıştığını ve 1972 yılından bu güne kadar davalı kardeşi ...'e 300.000 mark para gönderdiğini, davalının, müvekkilinin kendisine gönderdiği ve pek çoğunu elden teslim ettiği bu paralarla müvekkil ile birlikte market işleteceğini ve inşaat yapıp daire işi ile uğraşmak üzere adi ortaklık kuracağını beyan etmesine karşın müvekkil lehine hiç bir işlemin gerçekleşmediğini, 236 665,41 TL için yapılan takibe haksız ve kötü niyetli yapılan itirazın iptaline ve takibin devamı ile ikinci talep olarak ta, adi ortaklık nedeniyle ortaya konulan sermaye, elde edilen semerelerin ve kârların ihtar tarihinden itibaren yasal faizi ile tahsiline karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

Davalı vekili cevap dilekçesi ile; davanın öncelikle zamanaşımı nedeniyle reddini, aynı zamanda davacı yanın delil diye ortaya koyduğu makbuz vs dekontların delil mahiyetinin olmadığı gibi davanın soyut ve muğlak iddialara dayalı olduğundan bahisle esastan reddine karar verilmesini belirtmiştir.

Mahkemece,

1- İtirazın iptali davası yönünden;

en son 1995 yılını ihtiva eden belgeye dayanılarak 236.665,41 TL alacağın tahsili için yapılan takibe ilişkin itirazın iptali isteminin zamanaşımına uğradığı gerekçesi ile reddine;

2- Alacak davası yönünden ise;

Davacı taraf aynı zamanda belgeleyemedikleri fakat tarafların kardeş olmalarına göre tanıkla ispat etmeye çalışacakları diğer bir bölüm alacakları olduğunu da ileri sürerek ortaklıktan kaynaklanan sermaye, semere ve kâr payı alacağı istenmekte ise de bu alacak bölümü için dosyanın tefrik edilmesi cihetine gidilmiş, hüküm, süresinde davacı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

1-İtirazın iptali davası yönünden;

Davalının süresinde zamanaşımı definde bulunduğu anlaşılmaktadır.

Mahkemece, son ödemenin 1995 yılında yapıldığı ve aradan 17 yıl geçmekle alacağın zamanaşımına uğradığı gerekçesiyle davanın zamanaşımı nedeniyle reddine karar verilmiş, hüküm davacı tarafından temyiz edilmiştir.

Davada; davacı, davalıya adi ortaklık için gönderdiği paraların iadesini talep

etmiştir.

Türk Borçlar Kanununun 147/4. maddesi hükmüne göre; "Bir ortaklıkta, ortaklık sözleşmesinden doğan ve ortakların birbirleri veya kendileri ile ortaklık arasındaki; bir ortaklığın müdürleri, temsilcileri, denetçileri ile ortaklık veya ortaklar arasındaki alacaklar hakkında beş yıllık zamanaşımı uygulanır (eski BK. m. 126/4). Sözleşmeden doğan alacaklarda zamanaşımı alacağın muaccel olduğu tarihten başlar (TBK. m. 149). Alacağın muaccel olmasının bir bildirimle bağlı olduğu hâllerde, zamanaşımı bu bildirimin yapılabileceği günden işlemeye başlar (TBK.mad.149/2).

TBK.nun 117. maddesine göre; borcun muaccel olması, ifa zamanının gelmiş olmasını ifade eder. Borcun ifası henüz istenemiyorsa muaccel bir borçtan da söz edilemez. Adi ortaklıkta, ortaklığın son bulunduğu tarihte davacının alacağını isteme hakkı, (ifa zamanı) doğar ve borç muaccel hale gelir ve bu tarihten itibaren zamanaşımı başlar. Somut uyuşmazlık itibariyle taraflar arasındaki adi ortaklığın varlığı olması durumunda da tasfiyesi hususları ihtilaflı olup dava da zamanaşımı süresinin henüz işlemeye başlamadığı gözetilerek iddia ve savunma doğrultusunda inceleme ve araştırma yapılması gerekir.

O halde mahkemece, taraf delilleri toplanmak suretiyle TBK'nun 620 ve devamı maddeleri gereğince inceleme ve yargılama yapılarak hasıl olacak sonuca göre davanın esası hakkında bir karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde davanın zamanaşımı nedeniyle reddine karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir.

2-Alacak davası yönünden;

6100 sayılı HMK'nun 167. madde hükmüne göre; " Mahkeme, yargılamanın iyi bir şekilde yürütülmesini sağlamak için, birlikte açılmış veya sonradan birleştirilmiş davaların ayrılmasına, davanın her aşamasında, talep üzerine veya kendiliğinden karar verebilir. Bu durumda mahkeme, ayrılmasına karar verilen davalara bakmaya devam eder." düzenlemesi bulunmaktadır. Taraflar arasındaki ihtilaf adi ortaklık nedeniyle kâr payı istemine ilişkindir. Bu durumda davalardan biri hakkında verilecek hüküm diğerinin sonucunu etkileyecektir. Bu itibarla aralarındaki bağlantı nedeniyle tefrik edilse dahi birleştirilmesi gerekecektir. O nedenle itirazın iptali davası ve alacak davasının birlikte görülmesi ve delillerin birlikte değerlendirilerek sonuca gidilmesi usul ekonomisine uygun düşecektir. Bu sebeple tefrik kararı verilmeyip davaların birlikte görülmesi ve taraf delillerinin birlikte değerlendirilerek sonuca gidilmesi gerekirken yazılı şekilde tefrik kararı verilmesi doğru görülmemiştir.

Bu itibarla yukarıda açıklanan esaslar gözönünde tutulmaksızın yazılı şekilde hüküm tesisi isabetsiz, temyiz itirazları bu nedenlerle yerinde olduğundan kabulü ile hükmün HUMK.nun 428.maddesi gereğince BOZULMASINA ve peşin alınan temyiz harcının istek halinde temyiz edene iadesine, 13.05.2013 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.